

คำนำสำนักพิมพ์

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอันเป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองและพสกนิกรมาอย่างต่อเนื่อง ด้วยพระราชหฤทัยเปี่ยมพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณ พระวิริยอุตสาหะ และพระราชปณิธานแห่งธรรมราชินี อีกทั้งยังเป็นพระบรมราชชนนีผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน จนมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เฉลิมพระนามาภิไธยตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

หนังสือชุด **สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง** นี้ ได้รวบรวมพระราชกรณียกิจที่พระองค์ท่านทรงปฏิบัติในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

๑. พระมารดาแห่งผ้าไทย	๗. พลิกฟื้นป่ารอยต่อ
๒. ศิลปาชีพ	๘. อนุรักษ์สัตว์และพันธุ์พืช
๓. โขนพระราชทาน	๙. ธนาคารอาหารชุมชน
๔. อัคราภิรักษศิลป์	๑๐. ฟาร์มตัวอย่าง
๕. บ้านเล็กในป่าใหญ่	๑๑. สถาบันสิริกิติ์
๖. สถานีเกษตรที่สูง	๑๒. สายธารแห่งพระเมตตา

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือชุดนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อประชาชนทุกคนในการน้อมนำแนวพระราชดำริไปใช้เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์

Preface

Her Majesty Queen Sirikit is the wife of His Majesty King Bhumibol. She has performed Royal duties which greatly benefit Thailand and its people. She has demonstrated kindness and mercy to all. She is determined to work hard for Her people. Her virtue is passed on to Her son, King Vajiralongkorn, the current King of Thailand. King Vajiralongkorn had Her name engraved on the Royal Golden Plaque as Somdet Phra Nangchao Sirikit Phra Borommarachininat Phra Borommaratchachonnaniphanpiluang on May 5th, 2019.

The *Her Majesty Queen Sirikit* series features important biographical information about Her Majesty Queen Sirikit, Her Royal Duties, and many abilities. It also includes rare pictures of Her and the Royal Family. The twelve books of the series are:

1. <i>Patronage of Thai Silk</i>	7. <i>The Shared Forest of the Eastern Region</i>
2. <i>Arts and Crafts</i>	8. <i>Plant and Wildlife Conservation</i>
3. <i>Royal Khon Performance</i>	9. <i>Community Food Banks</i>
4. <i>Patron of the Arts</i>	10. <i>Demonstration Farms</i>
5. <i>The Small House in the Big Forest Project</i>	11. <i>Queen Sirikit Institute</i>
6. <i>Highland Agricultural Stations</i>	12. <i>Charitable Organizations</i>

Satapornbooks Publishing hopes that the series will be an important resource for information about Her Majesty Queen Sirikit, and that the Thai people can implement Her ideas of sustainable development in their daily living to better their living conditions and for their long-lasting happiness.

Satapornbooks Publishing

บ้านเล็กในป่าใหญ่

The Small House in the Big Forest Project

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีพระราชดำรัสกับราษฎรบ้านถ้ำติ้ว อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ความตอนหนึ่งว่า

“...พระเจ้าอยู่หัวเป็นน้ำ ฉันจะเป็นป่า ป่าที่ถวายความจงรักภักดีต่อหน้า
พระเจ้าอยู่หัวสร้างอ่างเก็บน้ำ ฉันจะสร้างป่า...”

พระราชดำรัสที่แสดงถึงพระราชปณิธานในการทรงงานด้านการอนุรักษ์ป่า เพื่อสนับสนุนการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ความสำคัญแก่การพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อช่วยให้พสกนิกรชาวไทยมีน้ำเพียงพอต่อการดำรงชีพและการทำการเกษตร ส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น นับเป็นจุดเริ่มต้นของ โครงการตามพระราชดำริ ‘บ้านเล็กในป่าใหญ่’

In 1982, Her Majesty Queen Sirikit visited the people of Ban Tham Tiw at Song Dao District in Sakon Nakhon Province. During a public appearance She said:

“His Majesty the King is water, and I will be the forest, which offers unwavering devotion to water. His Majesty the King builds reservoirs, and I will grow forests.”

This reflects HM Queen Sirikit’s devotion to forest conservation. She is determined to support the work of His Majesty King Bhumibol Adulyadej, who prioritized the development of water resources to help Thai farmers have sufficient water for their livelihoods. This resulted in an improvement in the quality of life of Thai farmers. The visit to Ban Than Tiw at Song Dao District in Sakon Nakhon province led to the foundation of the Small House in the Big Forest Project.

โครงการ ‘บ้านเล็กในป่าใหญ่’

บ้านเล็กในป่าใหญ่แห่งแรกเกิดขึ้นที่ บ้านห้วยไม้หก อำเภอมวกก่อ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นหมู่บ้านเล็กๆ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติอมก๋อย ที่มีพื้นที่ ๑,๔๓๗,๕๐๐ ไร่ เป็นแหล่งกำเนิดของลำน้ำแม่ปิง และเป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่ม เช่น มูเซอ ลีซอ กะเหรี่ยง รวม ๑๙๙ หมู่บ้าน จำนวน ๔,๙๒๐ หลังคาเรือน มีประชากรประมาณ ๒๓,๒๓๐ คน ส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่เลื่อนลอยด้วยการแผ้วถางป่า หมู่บ้านที่ยากจนที่สุด คือ บ้านห้วยไม้หก ซึ่งเป็นหมู่บ้านของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีประชากร ๔๘๕ คน

The Small House in the Big Forest Project

The Small House in the Big Forest Project began at the Ban Huay Mai Hok Village in Omkoi District in Chiang Mai Province in 1991. The Ban Huay Mai Hok Village is a small village in the Om Koi Forest Reserve. The village covers an area of 2,300 square meters. The source of the Mae Ping River is located in the area and is home to various ethnic groups such as the Lahu, Lisu, and Karen, comprising 199 villages with 4,920 households and a population of approximately 23,230 people. The majority of the people are farmers. Some of them practice shifting cultivation, which is cultivating a plot of land and abandoning it for another. The poorest village in the area is Ban Huay Mai Hok, which is a Karen hill tribe village with a population of 485 people.

วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ทรงห่วงใยว่าสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์นี้อาจจะต้องสูญสลายไปหากไม่ได้รับการพิทักษ์รักษาอย่างเข้มงวด จึงมีพระกระแสรับสั่งว่า

“...ความจริงชาวเขาเขาเดินอยู่ในป่าในเขา ก่อนที่พวกเราจะเข้าไปเสียอีก เพราะฉะนั้นต้องเห็นใจเขา เราต้องช่วยเขา จะไปห้ามเขา ไปกวาดต้อนเขาลงมาอยู่พื้นล่างนั้นเขาอาจลำบาก ทำมาหากินยาก ดังนั้นจึงควรหาโครงการอะไรสักอย่างที่จะให้เขาอยู่กับที่ ไม่ขยายตัว โดยหาอะไรให้เขาทำ เช่น ศิลปาชีพ...”

On March 4th, 1991, Her Majesty Queen Sirikit visited Omkoi District in Chiang Mai Province. She expressed concern that this rich forest may be destroyed if not properly protected. She said:

“The truth is, the hill tribe people lived in the forest before we intruded upon them. So, we must empathize with them. We must help them. We should not prohibit them from living in the forest or force them to come down from the hills. They might struggle and find it difficult to make a living. They practice shifting cultivation. We should establish a project to provide them with a stable place to live. We should have something for them to do, like arts and crafts.”

ด้วยพระเมตตาที่ทรงห่วงใยทั้งผืนป่าและราษฎรยากไร้ที่อาศัยอยู่ในผืนป่าใหญ่แห่งนี้ จึงได้พระราชทานพระราชดำริแนวทางการอนุรักษ์ไว้ ดังนี้

“...ให้มีการดำเนินการอนุรักษ์สภาพป่าไม้บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอมก๋อย ยางเปียง แม่ต๋ืน ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ ๑,๔๓๗,๕๐๐ ไร่ ให้คงมีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ โดยให้มีการดำเนินการ

๑. รักษาป่าที่ยังคงอุดมสมบูรณ์อยู่ ไม่ให้ถูกทำลายต่อไป

๒. จัดให้มีการฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายไป โดยให้มีทั้งไม้ป่าธรรมชาติและไม่ใช้สอย

๓. พื้นที่ทำกินของราษฎร ให้มีการช่วยเหลือด้านการเกษตร ให้สามารถทำกินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องตัดไม้ทำลายป่า และจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอ...”

Her Majesty Queen Sirikit was concerned about the forest and the poor people living there. She gave advice on how to restore the forest to improve the living conditions of its inhabitants.

“Measures must be taken to conserve the Om Koi, Yang Piang, and Mae Tuen Forest Reserves in Omkoi District in Chiang Mai Province, which covers an area of 2,300 square meters to ensure the forests remain healthy by:

- 1. Preserving the remaining intact forestland to prevent further destruction.*
- 2. Undertaking restoration of degraded forest areas to ensure there are enough trees to sustain the forest and for people to harvest.*
- 3. Helping agricultural areas to be more fertile so people can have higher crop yields, so they would not need to practice shifting cultivation anymore and ensuring there is enough water.”*